

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 10/2026-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] zastúpeného Prospan a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., Hlavná 15/31, Trnava, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní pod sp. zn. 4CoCsp/26/2023 takto

rozhodol:

1. Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní pod sp. zn. 4CoCsp/26/2023 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **1 500 eur**, ktoré **je** mu Krajský súd v Bratislave **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Krajský súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 15. augusta 2025, ktorá bola uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 10/2026-14 z 9. januára 2026 prijatá na ďalšie konanie, v celom rozsahu domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom krajského súdu v označenom odvolacom konaní. Žiada, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadostučinenie 4 000 eur a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu zo 4. októbra 2021 domáhal, aby Okresný súd Banská Bystrica zviazal sťažovateľa k úhrade 6 322 eur spolu s príslušenstvom. Tento súd vydal v upomínacom konaní platobný rozkaz 12. októbra 2021. Po podaní odporu sťažovateľom došlo k zrušeniu platobného rozkazu a k postúpeniu veci na Okresný súd Skalica (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“), ktorý v konaní vedenom pod sp. zn. 5Csp/95/2021 rozhodol 2. augusta 2022 tak, že v časti 312 eur konanie zastavil a vo zvyšku žalobu o zaplatenie 6 010 eur s príslušenstvom zamietol. Proti rozsudku súdu prvej inštancie žalobca podal 5. októbra 2022 odvolanie, ku ktorému sa sťažovateľ vyjadril 28. októbra 2022. Potom okresný súd predložil 23. decembra 2022 vec Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie o odvolaní, ktorý postupom podľa § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku postúpil vec krajskému súdu 11. októbra 2023.

3. Keďže uplynuli takmer tri roky, v rámci ktorých nedošlo k ukončeniu súdneho konania právoplatným rozhodnutím, sťažovateľ doručil 26. júna 2025 krajskému súdu sťažnosť podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V odpovedi na sťažnosť na prietahy v konaní podpredseda krajského súdu uznal jej dôvodnosť s odkazom na vyjadrenie referujúcej sudkyne senátu 4CoCsp o tom, že predmetný spor je pripravený na rozhodnutie v mesiaci august 2025.

4. Krajský súd uznesením č. k. 4CoCsp/26/2023-151 z 28. augusta 2025 rozhodol o odvolaní žalobcu tak, že v napadnutých výrokoch II, III a IV zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 1. októbra 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ poukazuje na dlhodobú nečinnosť súdu a na neúmerne predlžovanie konania, v dôsledku čoho bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Od podania návrhu uplynulo takmer 4 roky a sťažovateľ nedisponuje rozhodnutím súdu, ktoré by stav právnej neistoty odstránilo. Vysvetľuje, že sa svojou sťažnosťou na nečinnosť snažil domôcť konkrétneho opatrenia smerujúceho k finálnemu ukončeniu právoplatným rozhodnutím. Len strohé ospravedlnenie súdu neodčiní negatívne následky zapríčinené dlhodobou nečinnosťou a pasivitou súdu takmer tri roky, keď súd nevykonal vo veci žiaden procesný úkon.

III.

Vyjadrenie krajského súdu

6. Krajský súd vo svojom vyjadrení uviedol, že po predložení veci krajskému súdu bola vo februári 2024 oznámená odpoveď právneho zástupcovi sťažovateľa na základe dožiadania a uznesením krajského súdu z augusta 2025 bolo vo veci rozhodnuté. Postup senátu krajského súdu bol ovplyvnený prednostným vybavovaním starších vecí, ktoré senát vybavoval priebežne podľa poradia, ako boli predložené, s uprednostňovaním vecí s predmetom konania vyžadujúcim osobitnú rýchlosť.

IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie o vzniku zbytočných priesťahov postupom krajského súdu v odvolacom konaní, a to od podania odvolania v októbri 2022, v ktorom je krajský súd dlhodobo nečinný a pasívny.

8. Ústavný súd štandardne skúma porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

9. Ústavný súd zohľadňuje aj rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

10. Podľa uvedených kritérií ústavný súd posudzoval aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

11. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že predmet konania o zaplatenie istiny s príslušenstvom tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov s ustálenou judikatúrou. V správaní sťažovateľa neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by vplývali na dĺžku konania. Povaha veci z hľadiska jej významu pre sťažovateľa si nevyžaduje osobitný, resp. výnimočný prístup súdu z hľadiska rýchlosti jeho rozhodovania. Pre sťažovateľa má výsledok konania nepochybne význam, avšak nejde o typ konania obzvlášť zasahujúci do jeho osobnej sféry (rodinné veci, pracovnoprávne spory, veci týkajúce sa osobného statusu sťažovateľa a pod.).

12. Výrazný podiel na nepriaznivom stave vybavovania dotknutej veci má krajský súd. Predmetom ústavnoprávneho prieskumu je odvolacie konanie začaté doručením odvolania v októbri 2022 a ukončené vydaním uznesenia z augusta 2025 (právooplatne 1. októbra 2025) trvajúce približne tri roky. Z chronológie úkonov vyplývajú dve výrazné obdobia nečinnosti; (i) od predloženia spisu právneho predchodcovi krajského súdu v decembri 2022 do doručenia výzvy k čiastočnému späťvzatiu žaloby sťažovateľovi v júli 2023, pričom až do postúpenia spisu krajskému súdu v októbri 2023 bol opätovne nečinný, a (ii) od postúpenia spisu krajskému súdu v októbri 2023 do vydania zrušujúceho rozhodnutia v auguste 2025.

13. Ústavný súd, berúc zreteľ na podstatu dotknutých práv sťažovateľa, kvalifikoval dlhodobú (v trvaní takmer troch rokov) a opakovanú nečinnosť krajského súdu ako relevantné priesťahy a deklaroval ich porušenie (bod 1 výrokovej časti nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

14. Odvolacie konanie je právoplatne ukončené, uznesenie bolo s'ťažovateľovi doručené 1. októbra 2025, preto ústavný súd nevyhovel návrhu na uloženie príkazu konať v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy (bod 4 výrokovej časti nálezu).

15. S'ťažovateľ sa domáhal aj primeraného finančného zadost'učinenia 4 000 eur. Pri jeho určení ústavný súd osobitne zohľadnil najmä celkovú dobu trvania odvolacieho konania vrátane takmer úplnej nečinnosti súdu v odvolacom konaní. Na druhej strane ústavný súd tiež prihliadol na skutočnosť, že z hľadiska povahy veci nejde o spor privilegovaný, a teda bez potreby posudzovania zbytočných priet'ahov v prísnejšom meradle. Berúc do úvahy okolností prípadu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal s'ťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie 1 500 eur (bod 2 a bod 4 výrokovej časti nálezu).

VI.

Trovy konania

16. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a hodnota režijného paušálu je 14,84 eur. S'ťažovateľovi priznal náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej s'ťažnosti), zvýšenú o daň z pridanej hodnoty vo výške 23 %, keďže právny zástupca s'ťažovateľa je platiteľom tejto dane, čo predstavuje celkom 949,17 eur (bod 3 výrokovej časti nálezu).

17. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu s'ťažovateľa (§ 62 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu